

Сьогодні
04.12.2023

Урок
№26

Дата: 05.12.2023

Клас: 5–А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 26

Вчитель: Капуста В.М.

**Форми суходолу Землі.
Рельєф: гори, горби, височини, яри,
балки та рівнини**

Мета уроку:

- формувати знання про основні форми рельєфу, класифікацію рівнин та гір за різними ознаками;
- навчитися знаходити карті найбільші гори та рівнини світу;
- розвивати вміння працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, робити висновки;
- розвивати критичне мислення;
- виховувати пізнавальний інтерес.

Дзвоник дзвенить, не стихає,
Учнів на урок скликає:
- Всі, до класу поспішайте,
На місця свої сідайте.

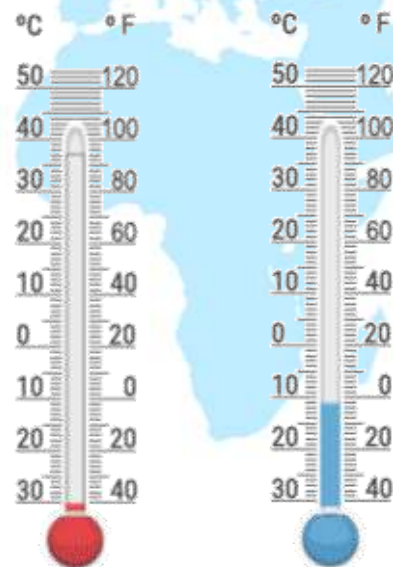
Сьогодні
04.12.2023

LIVE

Програма «Як відчуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Перевірка домашнього завдання

**1. Що таке суходіл? Що він
включає?**

**2. Назви материки. Назвіть
види масштабів?**

**3. Що таке острів? Які
острови тобі відомі?**

**Чим відрізняється півострів
від острова?**

**Земна поверхня
нерівна: в одних
місцях вона рівнинна,
в інших піднімаються
гори, є ділянки
знижені і, навпаки,
підвищені.**

Усі нерівності
земної поверхні
складають **рельєф**.

Сьогодні
04.12.2023

Чому рельєф постійно змінюється

Чинники, які впливають на зміну форми поверхні землі

Внутрішні

Підйоми та опускання
великих масивів
суходолу
вулкани
землетруси

Зовнішні

Енергія Сонця
вода
вітер,
льодовики
діяльністю людини

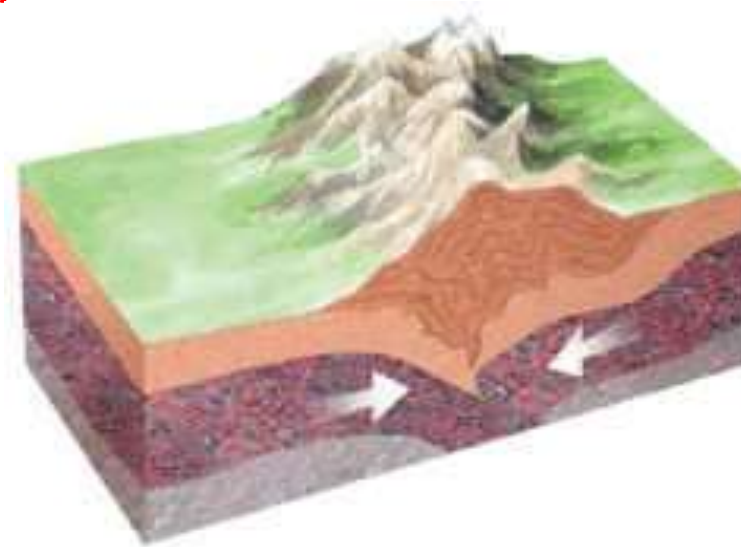

Під впливом інтенсивних
внутрішніх сил Землі
відбувається процес
формування гірських систем
– горотворення.

Прочитайте текст
в підручнику.

- Під впливом інтенсивних внутрішніх сил Землі (підйоми та опускання великих масивів суходолу, виверження вулканів, землетрусів) відбувається процес формування гірських систем – *горотворення*.

**Вода камінь
точить.**

Вивітрювання

Сукупність зовнішніх процесів, які руйнують гірські породи на поверхні Землі, називають **вивітрюванням**.

Розрізняють **фізичне, хімічне і біологічне** вивітрювання.

Фізичне вивітрювання – розтріскування порід через коливання температур,

хімічне – зміна їхнього складу під впливом повітря і води,

біологічне – руйнування організмами.

Сьогодні
04.12.2023

Фізичне вивітрювання

Сьогодні
04.12.2023

Хімічне вивітрювання

Сьогодні
04.12.2023

Біологічне вивітрювання

Сьогодні
04.12.2023

Які бувають форми рельєфу суходолу

Форми рельєфу можуть бути **опуклими** (гори, горби, височини) та **ввігнутими** (яри і балки).

Виділяють дві основні форми Землі:

Рівнини

Гори

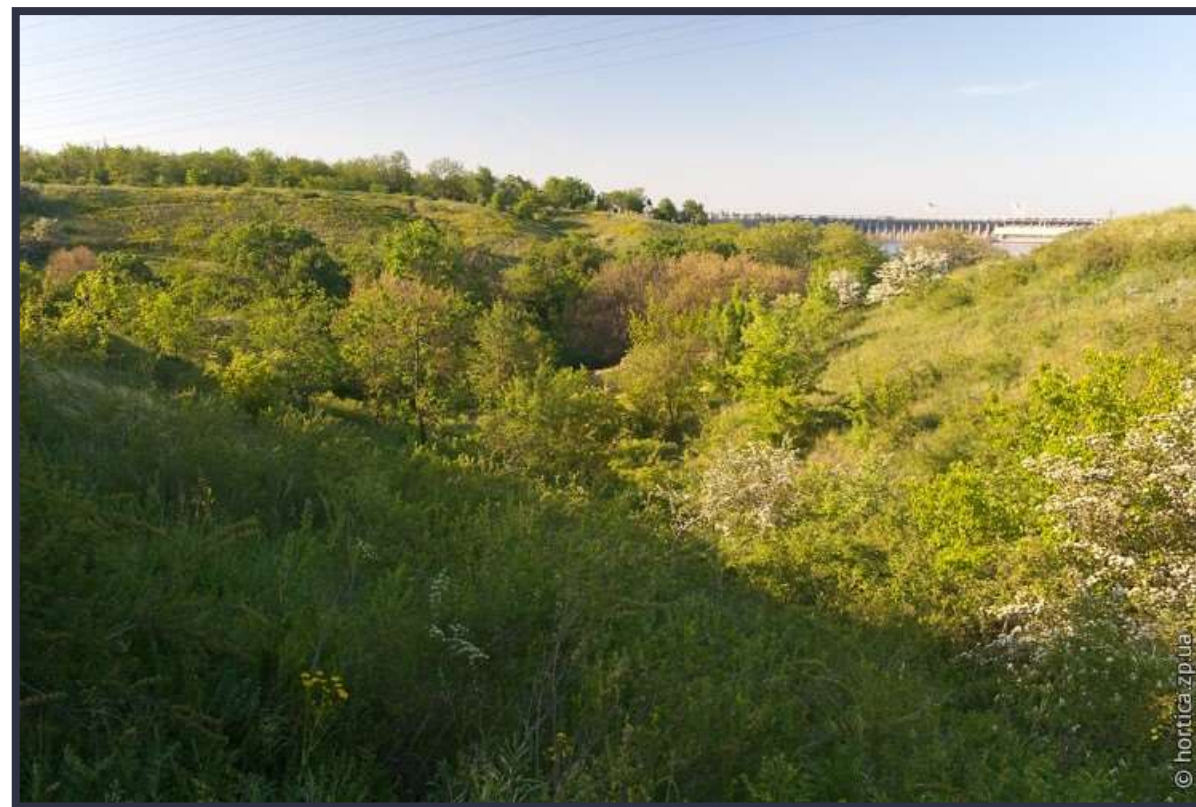
Сьогодні
04.12.2023

Опуклі форми рельєфу: гори, горби, височини

Сьогодні
04.12.2023

Ввігнуті: яр і балка

Рівнини – це території суші, які мають рівну поверхню.

**На рівнинах
трапляються ліс,
поле, луки, річки,
озера, невеличкі
підвищення –
пагорбки та яри.**

Сьогодні
04.12.2023

Рівнини поділяються на:

НИЗОВИНИ

ВИСОЧИНИ

плоскогір'я

Сьогодні
04.12.2023

Крім рівнин і височин, до форм земної поверхні належать гори.

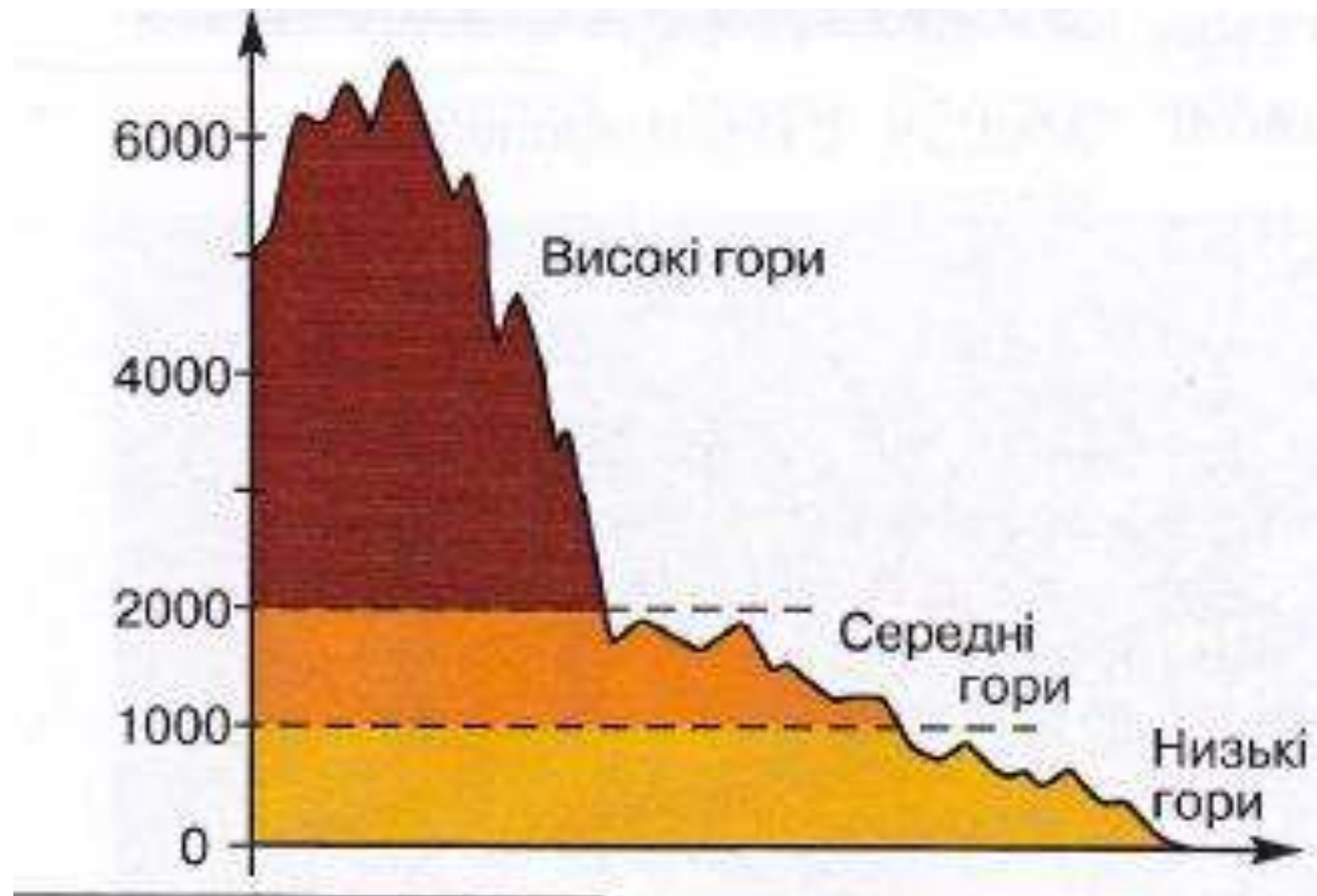

Гори – ділянки
земної поверхні, що
дуже підняті над
рівнинами.

Гори займають лише третину поверхні
суходолу Землі.

Гора Еверест – найвища вершина земної кулі, розташована в Гімалаях. Її висота становить 8848 м над рівнем моря.

Сьогодні
04.12.2023

На карті низовини позначаються зеленим кольором

Сьогодні
04.12.2023

Фізкультхвилинка

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

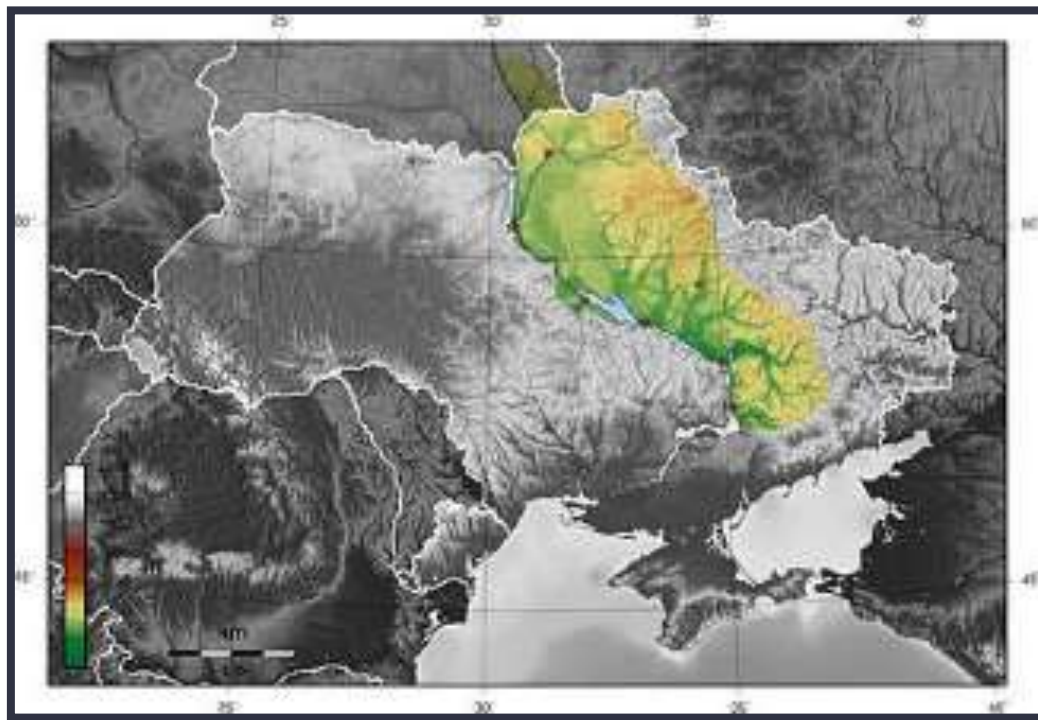

Низовини до 200 м

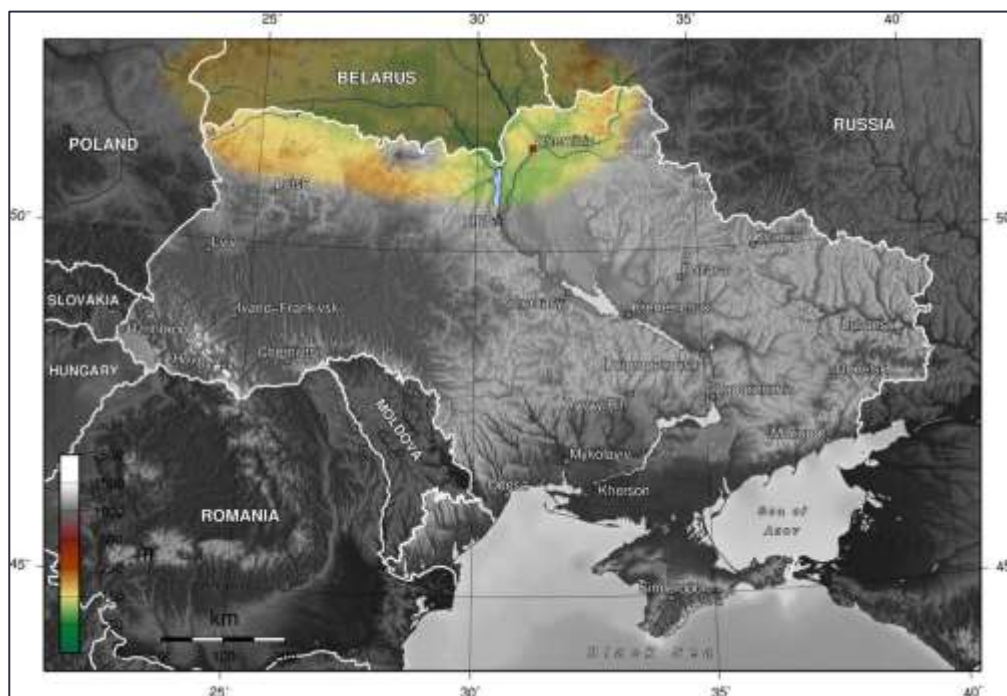
Причорноморська низовина

Придніпровська низовина

Поліська низовина

Подільська височина

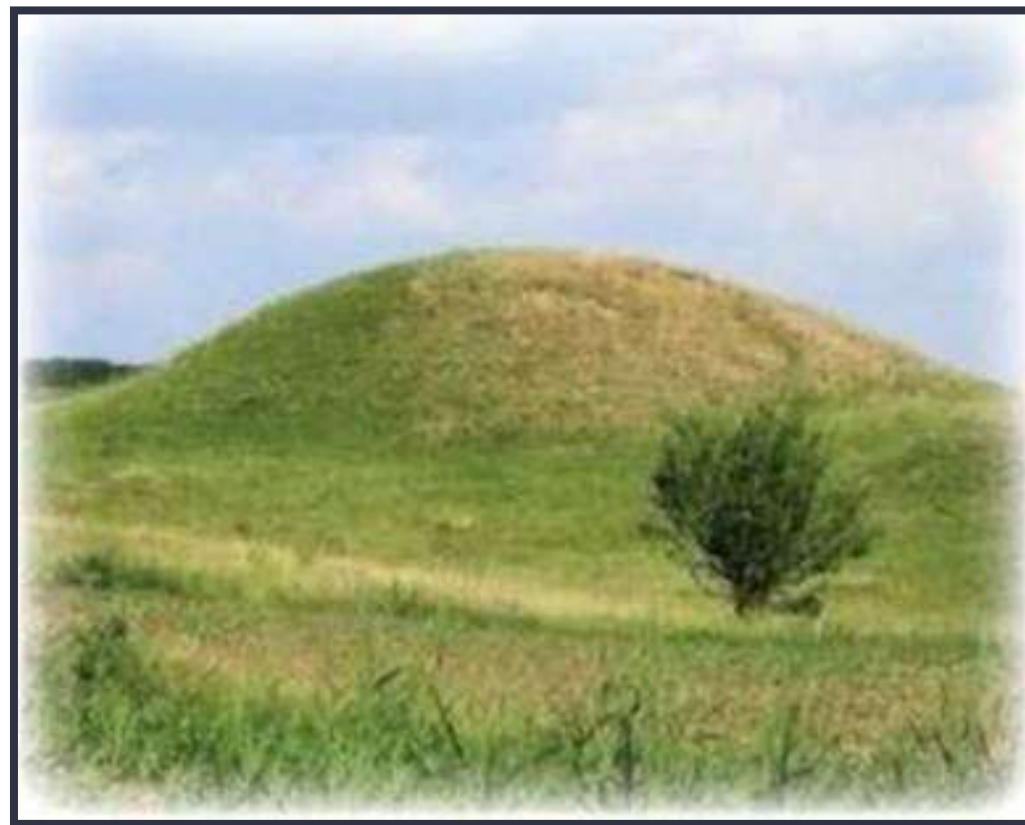
Волинська височина

Сьогодні
04.12.2023

Порівняй горб і гору. Що в них спільного? Чим вони відрізняються?

Підручник с. 101-104 опрацювати
матеріал; письмове завдання:

Записати в зошит:

1. Чинники, які впливають на зміну форми поверхні землі (Слайд 8).
2. Які бувають форми рельєфу суходолу? (Слайд 16).
3. Рівнини поділяються на: (Слайд 21).

Сьогодні
04.12.2023

Уявна мандрівка картою

Помандруйте картою.
Відшукайте найбільші рівнини
і найвищі гори світу.

Сьогодні
04.12.2023

Рефлексія. Вправа «Рюкзачок»

Яке зернятко настрою
ви покладете у свій
рюкзачок?

